

Сънародник

Брой
Číslo 1

Krajan

Януари-Март
Január - Marec 2018

➤ Тържественният концерт
по случай 3 март

➤ Великденски концерт-
детски хор „Милка
Стоева“ Бургас

➤ Огнян Герджиков и
Недялко Йорданов в
Братислава

➤ Slávnostný koncert na
počesť štátneho sviatku,
3. marca

➤ Veľkonočný koncert
Burgaského detského
zboru „Milky Stoevej“

➤ Ognian Gerdjikov a
Nedyalko Jordanov
v Bratislave

 KULT
MINOR

Realizované s finančnou podporou Fondu na podporu
kultúry národnostných menšín

МУЗИКАЛНА СЦЕНА ИЛИ МУЗИКАТА НА БЪЛГАРИЯ

Първото българско председателство на Съвета на Европейския съюз (2018) в Братислава ще бъде запомнено с богата културна програма, която успешно представи различните аспекти и многообразие на културния живот в България.

Българските оперни певци и музиканти от десетки години са не само част от световния музикален елит, но и съвсем заслужено повод за национална гордост.

Ето защо, първото събитие от Програмата бе именно музикално: концертът на Камерен оркестър „Софийски солисти“ с диригент Пламен Джуров в катедралата „Свети Мартин“ на 30 Януари 2018.

В програмата на тържествения концерт бяха подбрани творби от Йохан Себастиан Бах (Johann Sebastian Bach), Марин Големинов (Marin Goleminov) и Франц Шуберт (Franz Schubert).

Камерен оркестър „Софийски солисти“ е основан през 1962 г. от група млади музиканти от Софийската народна опера. Заслугата за високото ниво и световната слава на „Софийски солисти“ е както на музикантите, така и на тримата изтъкнати български диригенти: Васил Казанджиев (от 1964 до 1978), Емил Табаков (от 1979 до 1988), и Пламен Джуров, който поема диригентската палка през 1988) г.

„Софийски солисти“ имат повече от 3000 концерта в Европа, Америка и Азия, както и широк репертоар, който обхваща около 600 произведения.

HUDOBNÁ SCÉNA ALEBO HUDBA BULHARSKA

Na prvé bulharské predsedníctvo Rady EU (2018) sa v Bratislave bude spomínať bohatým kultúrnym programom, ktorý úspešne prezentoval rôzne aspekty a rozmanitosť kultúrneho života v Bulharsku. Bulharskí operný speváci a hudobníci, sú už po celé desaťročia, nielen súčasťou svetovej hudobnej elity, ale aj dôvodom národnej hrdosti. Preto prvá udalosť kultúrneho programu bola spojená s hudbou - koncert komorného orchestra „Sofijskí sólisti“, v katedrále Sv. Martina, pod vedením Plamena Džurova, ktorý sa konal 30. januára.

Koncert zahŕňal skladby Johanna Sebastiana Bacha, Marina Goleminova a Franza Schuberta.

Komorný orchester „Sofijskí sólisti“ bol založený v roku 1962 skupinou mladých hudobníkov zo Sofijskej národnej opery. Zasluhou vysokej úrovne a celosvetovej slávy „Sofijských sólistov“ je talent hudobníkov, ale aj troch prominentných bulharských dirigentov - Vasila Kazandžieva (od r.1964 do r.1978), Emila Tabakova (od r.1979 do r.1988) a Plamena Džurova ktorý diriguje od r.1988.

Макар и месец януари да беше с нас в Катедралата, то това не попречи ни най-малко на брилянтното изпълнение на музикантите, както и на въодушевлението на публиката. Много високопоставени лица, посланици и многобройна публика уважиха концерта.

Организатори на събитието са Посолството на Република България в Словакия и Българският културен институт в Братислава.

Автор: **Маргарита Далхаус**

ТРИФОН ЗАРЕЗАН

На 14-ти февруари отбелязахме празника на всички лозари и винари Трифон Зарезан. Събрахме се традиционно в залата на Българския културен институт. Бяхме нетърпеливи да си припомним обичая. Зарязахме лозето, макар и символично и избрахме новия Цар на виното за 2018г. Гостите се бяхма подготвили

СЪНАРОДНИК KRAJAN

“Sofijskí sólisti” majú viac ako 3000 koncertov v Európe, Amerike a Ázii a široký repertoár s približne 600. dielami.

Hoci chladný mesiac január bol s nami v katedrále, neprekážal brilantnému výkonu hudobníkov a nadšeniu divákov. Koncert navštívilo mnoho vysoko postavených osobnosti, veľvyslanci a početné publikum.

Autor: **Margarita Dahlhaus**

SVIATOK VÍNA - TRIFON ZAREZAN

Dňa 14. februára sme oslávili sviatok vína a všetkých vinárov, deň Trifona Zarezana. Tradične sme sa zhromaždili v hale Bulharského kultúrneho inštitútu, kde sme si pripomenuli zvyky spojené s týmto sviatkom. Slávnostne bola orezaná vinná réva a bol zvolený nový kráľ vína na rok 2018, aj keď len symbolicky. Hostia sa pripravili na oslavu

с домашни баници и други вкусоти, които, разбира се, поляхме с хубаво вино. След ритуала се хванахме на хората. Присядахме и на сладки приказки около тях.

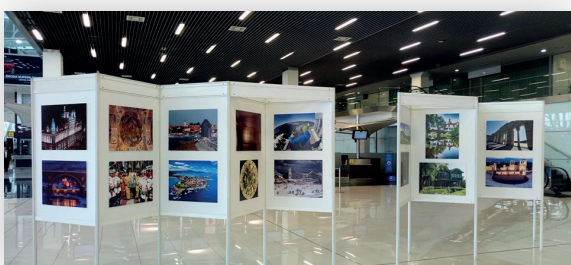
Автор: Любен Русев

ИЗЛОЖБА НА ТЕРИТОРИЯТА НА БРАТИСЛАВСКОТО ЛЕТИЩЕ

На 14.02.2018 г. Посолството на Република България откри изложба на територията на братиславското летище „М. Р. Шефаник“. Поводът бе българското председателство на Съвета на ЕС. Посетителите на летището имаха възможността да разгледат 40 фотографии под название „Пъстрата България“ (Colorful Bulgaria), които бяха подредени в залата за излитачни пътници. Изложбата продължи до края на месец март.

Автор: Любен Русев

pochivo a priniesli domáce syrové koláče (banica) a iné lahôdky, ktoré sme samozrejme „zaliali“ vynikajúcim vínom. Po oslave sme si zatancovali tradičné choro a pustili sa do sladkých rozhovorov.

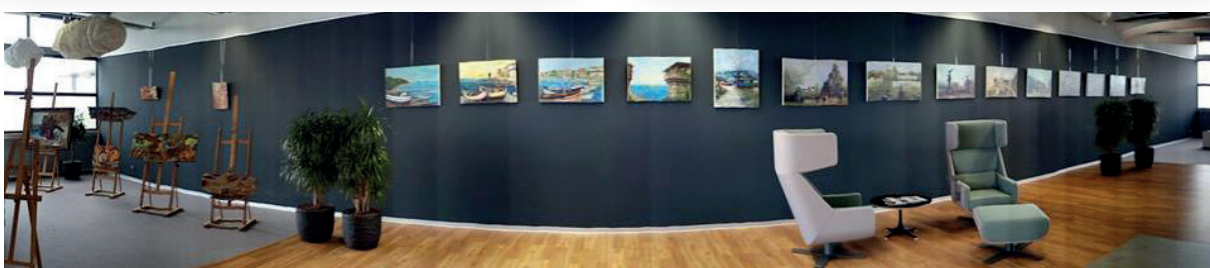
Autor: Lyuben Rusev

VÝSTAVA NA ÚZEMÍ BRATISLAVSKÉHO LETISKA

14. februára 2018 veľvyslanectvo Bulharskej republiky otvorilo výstavu na území Bratislavského letiska „M. R. Štefánik“. Príležitosťou bolo bulharské predsedníctvo Rady EÚ. Návštevníci letiska mali možnosť prezrieť si 40 fotografií pod názvom „Farebné Bulharsko“, ktoré boli usporiadané v odletovej hale. Výstava pokračovala až do konca marca.

Autor: Lyuben Rusev

СЪНАРОДНИК
KRAJAN

140 ГОДИНИ ОТ ОСВОБОЖДЕНИЕТО НА БЪЛГАРИЯ

Несъмнено най-забележителното събитие за 2018 година беше тържественият концерт в Голямата концертна зала на Словашкото радио на 2 Март.

Концертът бе един различен начин да се отбележи Националният празник 3 март - 140 години от Освобождението на България в Словакия.

Програмата бе подбрана специално за случая от българския диригент Константин Илиевски (Konstantin Ilievsky). Тя включваше произведения на Йозеф Сук (Josef Suk), Панчо Владигеров (Pančo Vladigerov), Клод Дебюси (Claude Debussy), Франсис Пуленк (Francis Poulenc).

Диригентът Константин Илиевски е роден в семейство на български музиканти. На 13-годишна възраст продължава музикалното си образование в Братислава. Печели редица международни конкурси и участва в майсторски класове при престижни музикални педагози. Работи с Оркестъра и камерния хор към Братиславската консерватория и завършва със "summa cum laude" оркестрово и хорово дирижиране. Музикалното си образование продължава в Музикалния университет на Виена, където завършва дирижиране и композиране. Започва да работи с Wiener Concert Verein (Камерния оркестър на виенските симфоници), продължава с RSO-ORF Vienna, със Словашката филхармония, Вроцлавската филхармония, Софийската филхармония, Младежкия симфоничен оркестър на Флорида, Beethoven Sympony Orchestra Vienna и много други из цяла Европа. Докато не идва моментът, в който основава своята вече обичана в цяла Средна Европа

140 ROKOV OD OSLOBODENIA BULHARSKA

Bezpochybnajvýznamnejšou udalosťou roka 2018 bol slávnostný koncert vo Veľkej koncertnej sále Slovenského rozhlasu, ktorý sa konal 2. marca.

Slávnostný koncert bol trochu iný spôsob oslavy bulharského štátneho sviatku, 3. Marca, keď sme oslavovali 140 rokov od oslobodenia Bulharska.

Program bol špeciálne zvolený bulharským dirigentom Konstantinom Ilievským a zahrňoval diela Josefa Suka, Panča Vladigerova, Clauda Debussy, Francisa Poulenca.

Dirigent Konštantín Ilievski sa narodil v rodine bulharských hudobníkov v Sofii. Ako 13-ročný pokračoval vo svojom hudobnom vzdelaní v Bratislave. Vyhral množstvo medzinárodných súťaží a zúčastnil sa majstrovských tried prestížnych hudobných pedagógov. Spolupracoval s Orchestrom a komorným zborom Bratislavského konzervatória a ukončil orchestrálne a chórové dirigovanie summa cum laude. Vo svojom vzdelaní pokračoval na Univerzite hudobného umenia vo Viedni, kde ukončil odbor skladby a dirigovania. Začal spoluprácu s Wiener Concert Verein, neskôr s Radio-Symphonieorchester Wien, so Slovenskou, Vroclavskou a Sofijskou filharmóniou, s Florida Youth Symphony, Orchestra Beethoven Symphony, Orchestra Vienna a mnoho iných. Prišiel však moment, kedy založil dnes už obľúbené teleso v strednej Európe Sinfionietta dell Arte, v ktorom pod jeho vedením hrajú nadaní mladí Mozartovi hudobníci z rôznych krajín.

V prvej časti koncertu si poslucháči užili klavírne sólo a duo vystúpenie Yordany

формация „Синфониета дел Арте“, в която свирят моцартовски музиканти от Словакия, Австрия, Германия, Унгария и България.

В първата част публиката се наслади на клавирните соло и дуо изпълнения на Йордана Паловичова (Jordana Paloviová) и Кристина Гьопош (Krisztina Gyöpös).

Безспорен празник, не само за музикалните любители, но и за всички в препълнената зала бе виртуозното цигулково изпълнение на части от Светлин Русев на части от Репсодия „Вардар“. Той покори сърцата на публиката не само със смайващата лекота, с която свири и успява да съчетае в изпълнението си традиция и съвременност, но и с невероятната си харизма.

Светлин Русев е един от малкото, които имат щастието да свирят на инструмент „Страдивариус“, изработен през 1710 г. Започва да свири на много ранна възраст в родния си град Русе, обучаван от майка си. По-късно е приет в Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse de Paris. Получава summa cum laude за цигулка и първа награда за камерна музика. По-късно е носител на множество награди, сред които тези на музикалните индустрии във Франция и Япония. Гостува като солист на Националния оркестър на Франция, на Оркестъра на Френското радио, на Токийската филхармония, на Филхармонията на Букурещ, на Симфоничния оркестър на Илинойс и Индианаполис, на оркестри и филхармонии в САЩ, Латинска Америка, Азия и Европа, които не можем да изброим тук. В момента Светлин Русев е концертмайстор на Оркестъра на Романска Швейцария, след като е бил такъв на Филхармонията на Френското национално радио, на Оркестър д'Оверн и на Сеулската филхармония. Артистичен директор е на

Palovichovej a Krisztiny Gyöpös.

Nepochybnou oslavou, a to nielen pre milovníkov hudby, ale aj pre každého v preplnenej sále, bola virtuózna husľová interpretácia Rapsódii Vardar v prevedení Svetlina Ruseva. Hudobník sa dotkol srdc divákov nielen prekvapivou ľahkosťou hry a schopnosťou spojiť tradíciu a súčasnosť, ale aj svojou neuveriteľnou charizmou.

Sólista Svetlin Roussev je jedným z mála, ktorí majú to šťastie hrať na nástroji Stradivarius z roku 1710. Hrať ho učila jeho matka v ich rodnom dunajskom meste Ruse v Bulharsku. Neskôr bol prijatý na Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse de Paris. Získal summa cum laude za hru na husliach a komornú hudbu. Stal sa držiteľom viacerých ocenení. Bol sólistom Francúzskeho národného orchestra, Orchestra Francúzskeho rádia, Tokijskej, Johannesburgskej a Rumunskej filharmónie, Symfonického orchestra v Illinois a Indianapolis, Filharmónie a Orchestra v USA, Latinskej Amerike, Ázii a Európe. V súčasnosti je Svetlin Roussev koncertným majstrom Orchestra Romandského Švajčiarska a predtým bol koncertným majstrom Filharmónie Francúzskeho štátneho rozhlasu, Orchestra d'Auvergne a Seoulskej filharmónie. Je umeleckým riaditeľom Sofijskej filharmónie. Roussev má široký repertoár – od barokovej až po modernú hudbu. Vášnivo propaguje bulharskú hudbu v zahraničí a je známy svojim poslaním prezentovať slovanských skladateľov na západe. Trikrát získal ocenenie Krištáľová lýra Ministerstva kultúry v Bulharsku. Je veľvyslancom dobrej vôle pre UNICEF.

Vysokopostavení politici, členovia diplomatického zboru, cudzinci, pracujúci v medzinárodných organizáciách a inštitúciách, slovenskí intelektuáli, kultúrne známe osobnosti, univerzitní pedagógovia, žurnalisti, kritici, Slováci, ktorí sa zaujímajú o Bulharsko,

Софийската филхармония. Русев има широк репертоар - от барокова до съвременна музика. Страстно промотира българска музика в чужбина и е известен с мисията си за представяне на творчеството на славянските композитори на Запад. Три пъти е носител на наградата "Кристална лира" на Министерството на културата на България. Посланик е на добра воля към УНИЦЕФ.

Висши политически дейци, членове на дипломатическия корпус, чужденци, работещи в международни организации и институции, словашки интелектуалци и културни дейци, университетски преподаватели, журналисти, критици, словашки граждани, които имат интерес към България като страна с богата култура, представители на българската общност в Словакия присъстваха в залата. Концертът беше записан от Националното радио и телевизия на Словашката република.

Това бе едно светло духовно преживяване за всички българи в залата. Още повече за българската атмосфера допринесоха мартеничките, с които организаторите закичваха многобройните гости на входа.

Артистите с техния талант вдигнаха публиката на крака и ни озариха с късче музика от България.

Организатор на събитието е Посолството на Република България в Словакия

Автор: **Маргарита Далхаус**

"ВЕЧЕР НА ФРАНКОФОНИЯТА" КУЛИНАРНА ВЕЧЕР И ДИСКОТЕКА ФЕСТИВАЛ ГАСТРОНОМИЯ

На 17 март 2018 във В-Клуб се проведе "Вечер на Франкофонията" в рамките на "Месеца на Франкофонията", който традиционно протича от 5-27 март 2018 в Словашката столица Братислава. Във фоайето се събраха много гости, поканени от основните организатори от страните-франкофони. Най-активните сред тях са

ako o krajinu s bohatou kultúrou, predstavitelia bulharskej komunity na Slovensku –bolo prítomných na tomto podujatí. Koncert bol zaznamenávaný a vysielaý Slovenským rozhlasom a televíziou.

Tento koncert bol duchovným zážitkom pre všetkých Bulharov v sále. Ešte viac bulharskej atmosféry dodali „marteničky“ ktoré organizátori rozdávali zahraničným hosťom. Organizátorom tohto podujatia je Veľvyslanectvo Bulharskej republiky na Slovensku

Autor: **Margarita Dahlhaus**

VEČER FRANKOFÓNIE KULINÁRSKY VEČER A DISKOTÉKA FESTIVAL GASTRONÓMIA

Dňa 17. marca 2018 sa vo V-Klube konal Večer Frankofónie v rámci Mesiaca Frankofónie, ktorý tradične prebieha od 5 do 27 marca 2018 v hlavnom meste Slovenska, v Bratislave. Vo foyer sa zhromaždilo množstvo hostí, ktorí boli pozvaní organizátormi z frankofónnych krajín. Medzi najaktívnejšie patria Francúzske veľvyslanectvo,

Френското посолство, „Институт Франсез“, Посолството на Швейцария, Посолството на Белгия, Асоциацията Wallonie-Bruxelles International, Посолството на Канада, Посолството на Унгария, Посолството на Гърция, Българският културен институт в Братислава.

От българска страна на събитието присъстваха г-жа Виктория Меламед, пълномощен министър и заместник ръководител на мисията към Посолството на Република България и г-жа Ваня Радева, съветник по културните въпроси и директор на Българския културен институт в Братислава.

Приветствени слова произнесоха четирима извънредни и пълномощни посланици – на Франция, Гърция, Румъния и Белгия: Н. Пр. г-н Кристоф Леонци, Н.Пр. г-жа Мария Луиза Маринакис, Н.Пр. г-жа Стелуца Архире, Н.Пр. Барон Вилем Ван де Воорде.

В изказванията беше подчертано значението на тесните връзки между страните-членки във франкофонската общност, сред които е и България, както и изучаването на френския език и култура. Изтъкнато беше мястото на културата, промотирана по линия на франкофонията, която е подчертано многонационална и по този начин открива широки врати към света на една пъстра и многоезична култура и

Французски институт, Швейцарско veľvyslanectvo, Veľvyslanectvo Belgického kráľovstva, Asociácia Wallonie-Bruxelles International, Veľvyslanectvo Kanady, Veľvyslanectvo Maďarskej republiky, Veľvyslanectvo Grécka a Bulharský kultúrny inštitút v Bratislave. Bulharskú krajinu zastupovali pani Viktória Melamed, splnomocnená ministerka a námestníčka Veľvyslanca Bulharskej republiky a pani Vania Radeva, poradkyňa pre kultúrne záležitosti a riaditeľka Bulharského kultúrneho inštitútu v Bratislave.

Uvítacie prejavy mali štyria mimoriadni a splnomocnení veľvyslanci a to Francúzska, Grécka, Rumunska a Belgicka: J. E. pán Christophe Leonzi, J. E. pani Maria Louisa Marinakis, J. E. pani Steluta Arhire, J. E. Baron Willem Van de Voorde.

Vystúpenia zdôraznili dôležitosť úzkych väzieb medzi členskými krajinami frankofónnej komunity, medzi ktorými je aj Bulharsko, ako aj štúdium francúzskeho jazyka a kultúry. V rámci frankofónie bolo vyzdvihnuté miesto kultúry, ktorá je výrazne mnohonárodná, práve vďaka čomu otvára dvere do sveta jednej pestrej a mnohojazyčnej kultúry a jej bohatstvám.

Veľvyslanec Francúzska bol vďačný všetkým zúčastneným organizátorom a vyzdvihol, že predstavitelia Bulharska na Slovensku tradične patria k najaktívnejším usporiadateľom kvalitných výstav, koncertov a projekcie filmov, v ktorých sa vyzdvihuje vzťah a láska bulharských umelcov k Francúzsku, francúzskej kultúre a jazyku, v ktorých nachádzajú nevädnu inšpiráciu.

Tento rok bola v Bulharskom kultúrnom inštitúte otvorená výstava malieb a fotografií Štefana Božkova – Paríž, ženy a ešte niečo. Následne ako si návštevníci vychutnali národné kuchyne a vína v rôznych stánkoch

нейните богатства.

Посланикът на Франция благодарим на всички организатори за участието, като изтъкна, че представителите на България в Словакия традиционно са сред най-активните в организирането на качествени изложби, концерти и прожекции на филми. В тях се откроява френската връзка на българските творци и голямата им любов към Франция, френската култура и език, за които те са неувяхващо вдъхновение.

Тази година например, в БКИ Братислава беше открита изложбата на художника Стефан Божков – „Париж, жените и още нещо“.

След като се насладиха на вкусотиите на националните кухни и на вината на различните щандове на държавите франкофони, посетителите с подчертано повишено настроение се отдадоха на танци на дансинга под звуците на неувяхващи френски мелодии, които са любими на всички поколения.

Автор: БКИ

„ПАРИЖ, ЖЕНИТЕ И ОЩЕ НЕШО..." НА СТЕФАН БОЖКОВ ИЗЛОЖБА

Всяка година Българският културен институт е част от франкофонското семейство в Братислава. Тази година обаче, това участие е още по-знаково, защото е посветено на Българското председателство на Съвета на ЕС 2018. В БКИ на 7 март бе открита естетска изложба на живопис и художествена фотография от българския художник Стефан Божков. Изложбата бе уважена от френския посланик Н. Пр. г-н Кристоф Леонзи, от директора на Френския културен институт г-н Жан-Пиер Жаржанет и делегация от петима френски депутати от групата за словашко-френско приятелство на Националната асамблея на Франция. От българска страна присъстваха посланикът на Р. България Н. Пр. г-жа Йорданка Чобанова, пълномощният министър г-жа Виктория Меламед и директорът на културния институт г-жа Ваня Радева.

frankofónnych krajín, sa s dobrou náladou oddali tancovaniu na francúzske melódie, ktoré obľubujú všetky generácie.

Autor: БКИ

„PARÍŽ, ŽENY A EŠTE NIEČO..." VÝSTAVA STEFANA BOŽKOVA

Každý rok je Bulharský kultúrny inštitút súčasťou Medzinárodnej organizácie frankofónie v Bratislave. Avšak tento rok je táto účasť ešte dôležitejšia, keďže je venovaná Bulharskému predsedníctvu Rady EÚ 2018. V priestoroch BKI bola 7 marca oficiálne otvorená výstava malieb a umeleckej fotografie bulharského výtvarníka Štefana Božkova. Výstavu ocenili francúzsky veľvyslanec J.E. pán Christophe LÉONZI, riaditeľ Francúzskeho kultúrneho inštitútu pán Jean-Pierre JARJANETTE a delegácia piatich francúzskych poslancov zo skupiny slovensko-francúzskeho priateľstva Národného zhromaždenia. Bulharsko zastupovali J.E. pani Yordanka Čobanová, mimoriadna a splnomocnená veľvyslankyňa Bulharskej republiky, splnomocnená ministerka pani Viktória Melamed a riaditeľka Bulharského kultúrneho inštitútu pani Vania Radeva.

Stefan Božkov ukončil Umeleckú školu v Kazanlaku, odbor výtvarné umenie. Bývalý nosič nákladov, bohém, výtvarník, nezávislý umelec, žije a pracuje v Sofii. Cení si dobré víno a krásne

Стефан Божков е роден през 1961 г. в Панагюрище, България. Завършва Художествената гимназия в Казанлък, специалност „изобразително изкуство“.

Бивш хамалин, бохем, артист на свободна практика, живее и работи в София. Ценител на хубавото вино и жените, природата, киното, литературата, музиката. Работи и експериментира в различни области на визуалните изкуства - живопис, графика, скулптура, графичен дизайн, сценография, пространствени инсталации. Със силно въображение, Стефан Божков посяга към почти всеки материал с идеята за претворяването му в изкуство. Моливът, кредата и акрила като основа и литографията са техниките, които той използва. За стилът му е трудно да се намери аналог.

Централна тема в неговото творчество е удоволствието и затова той изследва всички възможни източници за неговото постигане. За художника изкуството преди всичко трябва да носи красота. А тъй като тя може да бъде преходна или въпрос на мимолетна оценка, Стефан Божков продължава да я търси и претворява във всичките ѝ възможни проявления.

Той има участия в групови изложби и самостоятелни такива, симпозиуми и творчески престои - Австрия, Беларус, Белгия, България, Германия, Гърция, Дания, Египет, Испания, Италия, Литва, Македония, Полша,

ženy, přírodu, kinematografii, literaturu, hudbu, trpí čiastočnou farbosleposťou, kvôli čomu nešoférije.

Pracuje a skúma rôzne oblasti umenia – maľba, grafika, sochárstvo, grafický dizajn, scénografia a inštalčné umenie. So svojou bujnou fantáziou vie, Stefan Božkov, každý materiál premeniť na umenie. Ako základnú techniku využíva ceruzku, kriedu, akryl a litografiu. Jeho štýl nemá obdoby.

Hlavnou témou jeho práce je potešenie, a preto skúma všetky možné zdroje, pre jeho dosiahnutie. Pre výtvarníka je podstatné, aby umenie prinášalo krásu. A keďže môže byť iba dočasná, alebo je to záležitosť krátkodobého hodnotenia, Stefan Božkov ju naďalej hľadá a snaží sa ju zobrazit vo všetkých jej aspektoch. Zúčastnil sa výstav a sympózií, mal aj samostatné expozície v Rakúsku, Bielorusku, Bulharsku, Nemecku, Grécku, Dánsku, Egypte, Španielsku, Taliansku, Litve, Macedónsku, Poľsku, Rumunsku, Rusku, USA, Slovensku, Česku, Slovinsku, Srbsku, Francúzsku a Japonsku. Organizoval workshopy a expozície v ženskej väznici v bulharskom meste Sliven.

Je držiteľom viacerých ocenení – Sofijské ocenenie za výtvarne umenie; Ocenenie Zlaté pero z Medzinárodného bienále kníh a ilustrácií v Belehrade, Srbsko; ocenenia z grafického bienále a trienále v Bulharsku, Srbsku, Bielorusku a mnoho ďalších. Súčasná výstava pozostáva z diel vytvorených rozličnými technikami na

Румъния, Русия, САЩ, Словакия, Чехия, Словения, Сърбия, Унгария, Франция и Япония. Участва също в уъркшоп и изложби в женския затвор град Сливен.

Носител е на наградата "София" за високи постижения във визуалните изкуства, наградата "Златно перо" от Международно биенале на книгата и илюстрацията, Белград, Сърбия, награди от различни графични форуми.

Настоящата изложба е сбор от произведения, направени върху платно и хартия, в различни техники, от различни години, а някои рисувани специално за това представяне. Те са създадени и показват различни моменти, състояния, срещи и преживявания, инспирирани от лични контакти, физически или мисловни. Вдъхновения от други изкуства - музика, литература, театър и кино или кадри, запечатали се в съзнанието за части от секундата и пространството. Подреден хаос на мисли и чувства, както казва самият автор. Особена наслада на зрителя носи колекцията от пълни с атмосфера и красота снимки на Париж и парижанките, които обитават улиците, кафенетата и парковете на града на любовта. Воайорското око на обектива на артиста ги преследва с възхита, запечатвайки техните движения, силуети и разбиращи усмивки. Залата на БКИ беше изпълнена с позитивна енергия на хора от различни националности, които без думи изповядват едно и също преклонение пред изкуството, красотата и Париж, който е като глътка свеж въздух, както се изрази авторът на изложбата Стефан Божков.

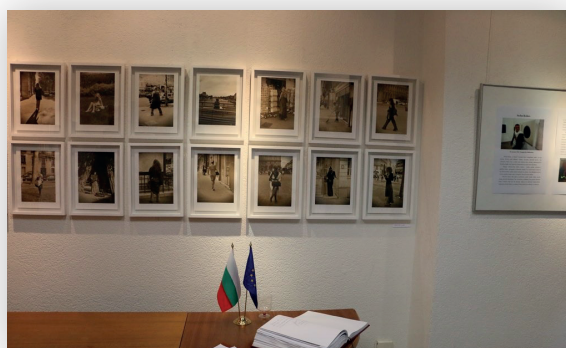
Автор: **БКИ**

плътне а папери, а tiež sú vystavené maľby, ktoré sú špeciálne pre bratislavskú udalosť. Diela zobrazujú rôzne momenty, stavy, stretnutia a skúsenosti inšpirované osobným kontaktom. Inšpiroval sa aj inými umeniami – hudbou, literatúrou, divadlom, kinematografiou alebo filmovými zábermi, ktoré sa mu zachovali v pamäti. Ako autor povedal, je to usporiadaný chaos myšlienok a pocitov.

Diváci mali pôžitok aj zo zbierky nádherných fotografií Paríža a Parížaniek, ktoré sa vyskytujú na uliciach, v kaviarňach a parkoch mesta lásky. Tato kolekcia bola vypracovaná špeciálne pre výstavu BKI v Bratislave. Voyerské oko umelca je nimi očarené, snaží sa vryť si do pamäti ich pohyby, siluety a chápacé úsmevy. Priestory BKI zaplavila pozitívna energia ľudí rôznych národností, vyznávajúcich rovnaký obdiv umeniu, kráse a Parížu, ktorý je ako dúšok čerstvého vzduchu, ako sa o ňom vyjadril samotný autor, Štefan Božkov.

Автор: **БКИ**

ДУХОВНИТЕ КОРЕНИ НА БЪЛГАРИЯ

На 01.03.2018 г. в 15:00ч. в Зала "Дворана", Министерство на културата на Словашката република в Братислава, под патронажа на Н. Пр. Йорданка Чобанова се проведе изложба живопис на Вълчан Петров „Духовните корени на България“. Събитието бе посветено на Националния празник на България и на Българското председателство на ЕС 2018. Самобитният, уникален стил и прекрасните ярки, цветни, жизнерадостни и наситени с многобройни духовни и фолклорни символи творби на Вълчан Петров привлякоха много посетители в иначе студения и сив първи ден на март тази година. Картините бяха представени в една от най-хубавите зали в Словакия, в мраморната зала "Дворана", под нежните звуци и акомпанимент на екзотичния музикален инструмент ханг, който всъщност произхожда от Швейцария. Вълчан Петров е един от най-известните съвременни български художници. Негови картини притежават много частни колекционери и галерии по света. Творчеството му е уникално. Той смесва в една изумителна симфония от цветове, форми и символи, и християнство, и езичество, и античност, и фолклор. За него арт критикът Владимир Свинтила казва:

DUCHOVNÉ KORENE BULHARSKA

Dňa 1. marca 2018 o 15:00h. v slávnostnej sieni „Dvorana“ Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v Bratislave, pod záštitou J.E. Yordanky Čobanovej, bola usporiadaná výstava obrazov Valčana Petrova „Duchovné korene Bulharska“. Túto akciu venovali štátnemu sviatku Bulharska a bulharskému predsedníctvu EÚ 2018. Výrazný, unikátny štýl Valčana Petrova a krásne, farebné, veselé diela, naplnené mnohými duchovnými a ľudovými symbolmi prilákali návštevníkov v inak studenom a šedom dni. Obrazy boli vystavené v jednej z najlepších siení na Slovensku, v mramorovej hale nádvorí a výstavu sprevádzali jemné melódie a zvuky exotického hudobného nástroja Hang, ktorý v skutočnosti pochádza zo Švajčiarska. Valčan Petrov je jedným z najznámejších súčasných bulharských umelcov. Jeho obrazy vlastní veľa súkromných zberateľov a galérií po celom svete. Jeho práca je jedinečná. Umelec zmiešal v ohromujúcej symfónii farieb, tvarov a symbolov kresťanstvo a pohanstvo, starovek a folklór. Kritik Vladimír Svintila o ňom povedal:

“Поне трима художници от това поколение заслужават определението “гениални”. И това са Атанас Яранов, Димитър Казаков и Вълчан Петров. И при тримата една мощна идея минава през цялото им творчество и през целия им живот. И при тримата художественото своеобразие на формата ги поставя извън всички художествени движения и школи на времето...”

Автор: **Фабиола Виценова**

“Najmenej traja umelci tejto generácie si zaslúžia názov “génus”. A to sú Atanas Yaranov, Dimitar Kazakov a Valčan Petrov. Silná myšlienka vedie cez ich umenie a sprevádza ich po celý život. A v týchto troch prípadoch umelecká originalita formy ich vyvyšuje nad rámec umeleckých hnutí a škôl...”

Autor: **Fabiola Vicenova**

ВЕЛИКДЕНСКА ТВОРЧЕСКА РАБОТИЛНИЦА

Както всяка година, на 27 март децата от БСУ “Христо Ботев” участваха в творческа работилница за великденски писани яйца, организирана съвместно с БКС. Учителите демонстрираха различни техники за изписване на яйцата, а по-големите показаха на по-малките какво са научили в предишните години. Специални гости

VEĽKONOČNÁ TVORIVÁ DIELŇA

Podobne ako každý rok sa 27. marca deti BSOU “Christo Botev” zúčastnili tvorivej dielne veľkonočných kraslíc, ktorá bola zorganizovaná spoločne s Bulharským kultúrnym zväzom. Učitelia predniesli rôzne techniky maľovania vajícok a staršie detičky ukázali mladším, čo sa všetko naučili v predchádzajúcich rokoch. Špeciálni hostia boli študenti z 2. triedy základnej školy “Spojená

бяха учениците от втори клас на училище "Спожена skola Sv. Rodiny" с ръководител Зузана Бришакова. Децата обмениха идеи и похвати и от българските, и от словашките обичаи. Получи се интересна занималня, където всеки от гостите научи нещо ново за тази интересна традиция.

škola Svätej Rodiny" so svojou učiteľkou Zuzanou Brišákovou. Deti si vymieňali nápady a techniky z bulharských a slovenských zvykov. Nakoniec z toho vyšiel zaujímavý workshop, kde sa každý hosť dozvedel niečo nové o tejto zaujímavej tradícii.

Autor: Lyuben Rusev

Автор: Любен Русев

ВЕЛИКДЕНСКИ КОНЦЕРТ

На 04 април 2018 г. по случай Възкресение Христово бургаските певци от детски хор „Милка Стоева“ ни зарадваха с концерт. Мястото отговаряше подобаващо на събитието – тържествената зала на Двореца „Жичи“ в Старе место, Братислава.

VELKONOČNÝ KONCERT

Dňa 4. apríla 2018 sa konal Vel'konočný koncert spevákov z Burgaského detského zboru "Milky Stoevej". Miesto konania zodpovedalo samotnej udalosti- obradná sieň Zichyho paláca v Starom Meste, Bratislava.

Detský zbor "Milky Stoevej" bol založený

Детският хор „Милка Стоева“, създаден през 1948 г. от известния педагог, композитор и диригент Борис Ибришимов, се нарежда сред най-добрите детски хорове в България. За своята близо 70 годишна история хорът е прерастнал в хорова школа, създава и възпитала много известни музиканти, певци и ценители на музиката. Той е получил множество престижни награди от международни конкурси и фестивали. Има осъществени концертни турнета почти в цяла Европа – Сърбия, Русия, Чехия, Словакия, Унгария, Полша, Италия, Германия, Франция, Белгия, Холандия, Швеция и др. Репертоарът му включва произведения от различни епохи и стилове, от най-малката музикална форма на детската песен до големите кантатно-ораторни творби.

Част от програмата на концерта в Братислава бяха изпълнения на „Татковина“, „Хубава си, моя горо“, „Ave Maria“, „Deep River“ и др.

Младите певци спечелиха сърцата ни със своите изпълнения заредени с емоция и осъществени със завиден за такива млади таланти професионализъм. Трогнати от прекрасния концерт, дълго и на крака аплодирахме гостите, които пък се зарадваха на топлото ни посрещане.

След концерта се почерпихме за

v roku 1948 známym pedagógom, skladateľom a dirigentom Borisom Ibrišimovom a patrí medzi najlepšie detské zbory v Bulharsku. Počas svojej takmer 70- ročnej histórie sa zbor rozrástol do zborovej školy, ktorá vzdelávala a stvorila mnoho známych hudobníkov a spevákov. Zbor získal aj veľa prestížnych ocenení na medzinárodných súťažiach a festivaloch a uskutočnil turné v mnohých európskych krajinách ako napríklad v Srbsku, Rusku, Českej republike, na Slovensku, v Maďarsku, Poľsku, Taliansku, Nemecku, Francúzsku, Belgicku, Holandsku, Švédsku atď. Repertoár zahŕňa diela z rôznych epoch a štýlov, od najmenej hudobnej formy- detskej pesničky, po veľké kantáty- oratória.

Súčasťou koncertu v Bratislave boli aj skladby „Krásna si moja otčina“, „Ave Maria“, „Krásna si moja hora“, „Deep River“ a ďalšie. Mladí umelci získali naše srdcia svojím výkonom, naplneným emóciami a pozoruhodnou

великденските празници с чаша вино, козунак и, разбира се, шарено яйце.

Автор: **Любен Русев**

“ТЕАТЪР, ЛЮБОВ МОЯ!”

На 10 март 2018 г. в залата на театър „Мала сцена“ в Братислава, в рамките на Месеца на българската култура, се игра театралната постановка на „Театър 199“. Г-жа Ваня Радева, директор на БКИ Братислава представи гостуващият състав и разказа спомени от 1977 г, когато култовата пиеса на големия български поет, драматург и преводач на Шекспир Валери Петров, за първи път е поставена на сцената на „Театър 199“.

Режисьор на постановката е Касиел Ноа Ашер. Участваха: Касиел Ноа Ашер, Красимира Кузманова, Лилия Маравиля, Стефка Янорова. Магията между тях не е случайна – тъй като се познават от студентските си години (от класа на Крикор Азарян) и нито за миг не са спрели контактите си извън сцената, те стоят на сцената повече като сестри, отколкото като съпернички и повече като четирите състояния на водата, отколкото като река, която се разлива на всички посоки едновременно. Именно затова тези 4 великолепно актриси минават през всички състояния, следвайки плътно сюжетната нишка, но и обогатявайки я биографично чрез своите вълнуващи истории.

Прибавените истории и дълбоки емоции от сценичната биография на всяка от актрисите са важен фактор за новото възприятие на пиесата, в контекста на

profesionalitou pre tak mladé talenty. Dotknutí nádherným koncertom sme dlho tleskali v stojí a naši hostia sa potešili z vreleho privítania.

Po koncerte sme sa pri príležitosti veľkonočných sviatkov ponúkli pohárom vína, tradičným koláčom kozunakom a samozrejme kraslicou.

Autor: **Lyuben Rusev**

“DIVADLO, LÁSKA MOJA!”

Dňa 10. marca 2018, v rámci Mesiacu bulharskej kultúry, sa v divadle „Mála scéna“ v Bratislave odohralo divadelné predstavenie Divadla 199. Pani Vania Radeva, riaditeľka BKI v Bratislave, predstavila hostí a porozprávala príbeh z roku 1977, kedy po prvý krát bola táto kultová hra, talentovaného bulharského básnika, dramaturga a prekladateľa Shakespeara, Valeriho Petrova, odohraná na scéne „Divadlo 199“.

Režisérom predstavenia je Kasiel Noah Asher. Zúčastnili sa: Kasiel Noah Asher, Krasimira Kuzmanova, Lilia Maravilia, Štefka Yanorová. Kúzlo medzi nimi nie je náhodné, poznajú sa už zo študentských čias (patrili do triedy Krikora Azaryana) a ani na chvíľu neprerušili kontakty mimo scény. Na scéne sú skôr ako sestry, než ako súperky, skôr ako štyri skupenstva vody než ako rieka, ktorá sa všade rozlieva. Presné tieto štyri nádherné herečky prechádzajú cez všetky stavy, nasledujúc dej, obohatení biografickými, úchvatnými príbehmi. Zakomponované osobné skúsenosti a hlboké emócie zo scénického životopisu každej herečky sú dôležitým faktorom pre nové vnímanie hry v súvislosti, s dynamickým rozvojom divadla v 21. storočí.

Talentované herečky svojmu publiku predniesli jedno z najkrajších vysvetlení lásky k

динамичното развитие на театъра на 21 век.

Талантливите актриси поднесоха на своята публика едно от най-красивите обяснения в любов към театъра и заслужено получиша в замяна смях, сълзи, възгласи, бурни ръкопляскания и ставане на крака, с което малобройната братиславската публика изрази своята благодарност за вълнуващото преживяване. Преживяване, от което имаме нужда, независимо дали сме в София, Братислава или Виена. Защото театър винаги ще има, както в живота, така и на сцената. Български театър ще има, докато ние зрителите пълним залите, вълнуваме се за всяко предстоящо представление, отделяме от времето си и даваме скромна част от бюджета си, за да го подкрепяме и да се любиме на това изкуство. Въпреки че тези събития са доста редки, интересът към това прекрасно представление беше неочаквано малък на фона на не малката, разрастваща се българска общност тук, която обаче не е много активна що се отнася до българските културни мероприятия. Не, че всички такива отговарят на вкуса на съвременния млад човек, но това представление на популярен български театър с популярни актриси заслужаваше доста по-голяма публика... Оставаме с надеждата, че тази тенденция ще се промени за в бъдеще, а любовта към театъра ще остане завинаги.

Автор: **Джейлан Шимшек**

divadlu a zaslúžene získali smiech, slzy, potlesk, ktorým málopočetné bratislavské publikum vyjadrilosvojuvďačnosťzavzrušujúcuskúsenosť. Skúsenosť, ktorú sme potrebovali, či už sme zo Sofie, Bratislavy alebo z Viedne. Bulharské divadlo bude existovať kým my, diváci plníme sály, prežívame každé predstavenie obetujeme svoj čas a skromnú časť svojho rozpočtu na pozorovanie a podporu tohto umenia. Napriek tomu, že tieto udalosti sú pomerne vzácne a vzhľadom, k nie malej, rastúcej bulharskej komunite v Bratislave, záujem o toto nádherne predstavenie bolo prekvapivo nízky. Toto predstavenie populárneho bulharského divadla a s populárnymi herečkami si zaslúžilo oveľa väčšie publikum . Zostava iba nádej, že tento trend sa v budúcnosti zmení a láska k divadlu bude žiť navždy.

Autor: **Ceylan Shimshek**

OGNIAN GERDJKOV A NEDYALKO JORDANOV V BRATISLAVE

Dôvodom ich návštevy na Slovensku bola prezentácia slovenského prekladu knihy prof. Ogniana Gerdjikova "Ja som (ne)bol politikom". Udalosť sa konala dňa 19.04.2018 o 17:00h. v Zichyho paláci. Prof. Gerdjikov prišiel na pozvanie Bulharského veľvyslanectva a priviedol so sebou aj svoju manželku, obľúbeného bulharského básnika Nedyalka Yordanova, hudobné duo Emil Kalev a Anna Boyanova, vydavateľov knihy a skvelých interpretov sicílskych piesní. Kniha

ОГНЯН ГЕРДЖИКОВ И НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ В БРАТИСЛАВА

Поводът за посещението на двамата бележити българи в Словакия бе представянето на словашкия превод на книгата на проф. Огнян Герджиков „Аз (не) бях политик“. Събитието се състоя на 19.04.2018 в 17.00 ч. в Двореца „Зичихо“. Проф. Герджиков дойде по покана на Българското посолство и доведе със себе си своята съпруга, обичания български поет Недялко Йорданов и музикалното дуо Емил Калев и Ана Боянова, издатели на книгата и чудесни изпълнители на сицилиански песни. Книгата е автобиографична и стига до словашкия читател благодарение на преводачката Катарина Седлакова. Самият проф. Герджиков е една много интересна и разностранна личност, с афинитет към спорта и музиката, безкрайно откровен, с фино чувство за хумор. Той е изтъкнат български юрист и политик, председател на 39-то Народно събрание (2001 – 2005) и професор в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. От 27 януари 2017 г. до 4 май 2017 г. е служебен министър-председател на България. Разностранныя му личност, необикновеният живот, който има, и невероятното му чувство за хумор, правят автобиографичната книга едно изключително интересно и забавно четиво.

Програмата, свързана с представянето на книгата, бе на много високо ниво, вдъхновяваща и с много музика. След нея гостите имаха възможност да закупят книгата „Аз (не) бях политик“ на словашки и български език и дискове на прекрасните

je autobiografická a dostala sa ku slovenskému čitateľovi vďaka prekladateľke Katarine Sedlákovej. Samotný pán profesor je veľmi zaujímavý a všestranný človek so záujmom pre šport a hudbu, nekonečne úprimný a s jemným zmyslom pre humor. Je významným bulharským právnikom a politikom, predsedom 39. národného zhromaždenia (2001- 2005) a profesorom na Sofijskej univerzite „Sv. Klimenta Ohridského“. Od 27. januára 2017 do 4. mája 2017 bol oficiálnym predsedom vlády Bulharska. Jeho všestranná osobnosť, mimoriadne zaujímavý život a neuveriteľný zmysel pre humor, robia z jeho autobiografickej knihy zaujímavé a zábavné literárne dielo .

Inšpiratívny program bol naplnený hudbou, súvisel s prezentáciou knihy a bol na veľmi vysokej úrovni. Po skončení si hostia mali možnosť zakúpiť knihu „Ja som (ne)bol politikom“ v slovenčine aj v bulharčine a CD-čka s magickou hudbou úžasných muzikantov. Priateľské rozhovory o dobrom bulharskom víne tiež nechýbali. A na záver, spontánne a zo srdca, všetci prítomní, vrátane prof. Gerdžikova

музиканти с възшебната музика. Не липсваха и приятелските разговори на чаша хубаво българско вино. А за финал, спонтанно и от сърце присъстващите, включително проф. Герджиков и Недялко Йорданов, просто така и от сърце запяха чудесната българска песен „Хубава си моя горо“, която разчувства всички.

Автор: **Фабиола Виценова**

ИЗВЪН ХВАТКАТА НА ХИТЛЕР

На 01.03.2018 се проведе възбуждащо събитие, организирано от Посолствата на България и Израел по повод 10 март – Денят на спасението на българските евреи и почитане паметта на жертвите на Холокоста. Това бе проекцията на документалния филм „Извън хватката на Хитлер“. Специално за случая и по покана на Българското посолство в Братислава, от Израел пристигна проф. Михаел Бар-Зоар, автор на книгата, по която е направен филмът. Проф. Михаел Бар-Зоар е роден в България и е световно известен израелски писател и историк. Проекцията на филма се състоя в 18:00 ч. в кино „Люмиер“. След нея се проведе интересна и емоционална дискусия между автора и публиката, сред която имаше освен много българи, също и словашки и чуждестранни гости и дипломати. Някои от тях за първи път чуваха за подвига на малка България, която по време на Втората световна война успява да спаси своите почти 50 000 евреи от лагерите на смъртта. Това става възможно, както се разбира и от филма, само и единствено благодарение на съвместните усилия на българската общественост, изтъкнати български политици, българският цар Борис II и Българската църква. Само още една държава в света прави същото. Това е Дания, която изпраща близо 7 000 датски евреи в Швеция със същата цел. Самият проф. Михаел Бар-Зоар е един от спасените българи. Той развълнувано разказа как всички в САЩ знаели за подвига на Дания,

а Недялка Йорданова, сърдечно заспievali nádhernú bulharskú pieseň „Moja krásna hora“, ktorá sa dotkla každého.

Autor: **Fabiola Vicenova**

MIMO HITLEROVHO DOSAHU

Dňa 01.03.2018 sa konala ďalšia zaujímavá udalosť organizovaná veľvyslanectvami Bulharska a Izraela, pri príležitosti Dňa záchrany bulharských Židov a uctievania pamiatky obetí Holokaustu (10. marec). Išlo o premietanie dokumentárneho filmu „Mimo Hitlerovho dosahu“. Špeciálne pre túto príležitosť a na pozvanie bulharského veľvyslanectva v Bratislave, prišiel z Izraela prof. Michael Bar- Zohar, autor knihy, podľa ktorej bol film nakrútený. Prof. Michael Bar- Zohar sa narodil v Bulharsku a je svetovo známy izraelský spisovateľ a historik. Premietanie filmu sa konalo o 18:00 hod. v kine „Lumiere“. Nasledovala zaujímavá a emotívna diskusia autora a divákov, medzi ktorými bolo veľa Bulharov, Slovákov a zahraničných hostí a diplomatov. Niektorí po prvý krát počuli o čine malého Bulharska, ktorému sa počas druhej svetovej vojny podarilo zachrániť pred koncentračnými táborami takmer 50.000 svojich Židov. To bolo

možné len vďaka spoločnému úsiliu bulharskej verejnosti, popredných bulharských politikov, bulharského cára Borisa II a bulharskej cirkvi. Iba jedna krajina na svete okrem Bulharska urobila niečo podobné a je ňou Dánsko, ktoré vyslalo takmer 7,000 dánskych Židov do Švédska za rovnakým účelom. Samotný prof. Michael Bar- Zohar je jeden zo zachránených Bulharov. Vzrušene rozprával, ako všetci

v Spojených štátoch vedeli o hrdinstve Dánska, ale nikto netušil, že aj iná krajina vo svete zachránila svojich Židov. Prof. Bar-Zoharovi dlhujeme popularizáciu tejto skutočnosti prostredníctvom jeho knihy, početnými listami a prednáškami na ktorých neustále, zas a znova rozpráva svoj príbeh a históriu bulharských Židov. V Izraeli sú Bulhari rešpektovaní, pretože tam žije veľa zachránených a ich potomkovia,

но никой не подозирал за това, че и друга държава в света е спасила своите евреи. На проф. Бар-Зоар дължим популяризирането на този факт чрез неговата книга, множество писма и беседи, в които той не пропуска да разказва отново и отново своята история и историята на българските евреи. В Израел, каза той, българите са на особена почит, защото там живеят много спасени български евреи и техните потомци. Те не забравят, а поддържат и разпространяват историята на малката балканска държава, дръзнала да се противопостави на Хитлер, просто защото народът ѝ се отъждествява с идеите за човечина, братство и взаимопомощ. Народ, над чийто парламент се издига надпис „Съединението прави силата.“

Някой в залата зададе реторичния въпрос: „А представяте ли си какво щеше да стане, ако всички държави бяха постъпили като България и Дания?“ И още по страшния: „А защо останалите държави не постъпиха така и не спасиха своите евреи?“ Въпроси, на които човечеството още дълго ще търси отговори. А ние, българите, можем само да се гордеем със светлия пример и урок по човеколюбие, който сме дали на света, да го умножаваме и пребъдваме. Проекцията и дискусиата завършиха с приятен коктейл в неформална атмосфера.

Автор: **Фабиола Виценова**

70 ГОДИНИ БЪЛГАРСКО УЧИЛИЩЕ

Позволи ми да те наричам така, леко фамилиарно, а не с официалното ти име, но така те познава цяла Братислава. Искам да ти пожелаая нещо. И то не заради

povedal profesor. Oni nezabúdajú, ale chránia a šíria históriu malej balkánskej krajiny, ktorá sa odvážila oponovať Hitlerovi jednoducho preto, že sa identifikuje s predstavami o ľudskosti, bratstve a vzájomnej pomoci. Národ, nad parlamentom ktorého čnie heslo „V jednote je moc“.

Niektor v miestnosti položil rečnícku otázku: „Dokážete si predstaviť, čo by sa stalo, ak by sa všetky krajiny zachovali ako Bulharsko a Dánsko?“ A ďalšia: „A prečo sa iné krajiny nezachovali rovnako a nezachránili svojich Židov?“. Otázky, na ktoré ľudstvo bude dlho hľadať odpovede. A my, Bulhari, môžeme byť hrdí na svetlý príklad a lekcii humanity, ktorú sme dali svetu. Premietanie a diskusia boli zakončene príjemným koktailom v neformálnej atmosfére.

Autor: **Fabiola Vicenova**

70 ROKOV BULHARSKEJ ŠKOLY

Bulharská škola! Dovoľ mi oslovovať ťa takto familiárne a nie úplne správne, ale takto ťa pozná celá Bratislava. Chcem ti niečo zaželať. Nie preto, že sa to patrí. Áno, máš sedemdesiat rokov a to je jubileum hodné gratulácie, osláv, spomínania, rekapitulácie a možno aj hľadania novej vízie. Zagrátuluj ti iní, mnohí, povolanejší než ja. Nie preto, že by som mal – mohol som s poďakovaním odmietnuť napísať tento úvodník, všetci by pochopili, je stále na cestách, má toho veľa. Ale preto, že chcem. Dala si môjmu synovi veľa, dala si mu kľúče k poznaniu, v dvoch jazykoch, v dvoch abecedách a kultúrach. A dala si mu priateľov, akých už na ďalšej škole nenašiel. Nenadarmo niektor múdry povedal, že škola sú sociálne kontakty prerušované občasným vyučovaním.

**СЪНАРОДНИК
KRAJAN**

това, че така е прието. Да, навършваш 70 години и имаш юбилей, достоен за благопожелания, празнувания, спомени, рекапитулации, а защо не и за търсене на нова визия. Ще те поздравят много други, които са по-компетентни от мен. Не защото трябваше – можех с благодарност да откажа да напиша това въведение и всички щяха да разберат - постоянно пътува, натоварен е. Написах го, защото искам да го напиша.

Ти даде на сина ми много, даде му ключа към знанието – на два езика, на две азбуки и култури. Даде му и приятели, каквито той не намери в следващите си училища. Неслучайно някой мъдрец беше казал, че училището е социални контакти, прекъсвани от време на време с учене. Именно в семейната обстановка на това училище приятелствата се зараждаха някак със лекота и в дълбочина в сравнение с околния, може би конкуриращ се свят. Едно малко чудо? Определено да, но и това не е конкретният повод за моите благопожелания.

Ти, Българско училище, много се промени от времето, когато се запознах с теб. Със сигурност си имаш своите проблеми, може би никога няма да прераснеш в училище със стотици ученици и винаги ще ти се наложи да воюваш с отдалечеността от хиляди километри от София. Това изисква търпение, което твоите учители и директори имат. Това, което заслужава възхищение и признание през последните години, е възврънатата способност на училището да спечели и да задържи своите ученици. Дали със своята камерност, модерна атрактивност на „малките“ чужди езици, с местоположение или с всемогъщия интернет, където са детайлно описани плюсовете и минусите на училището.

Такива ученици – това е голяма отговорност. Училището води нашите деца по дълъг път, в края на който, именно то е мястото, където те са прекарвали по-

Práve v rodinnom prostredí tejto školy sa priateľstvá formovali akosi ľahšie a hlbšie ako v okolí, možno súťaživejšom svete. Malý zázrak? Určite, ale ani to nie je ten pravý dôvod môjho prania.

Bulharská škola, veľmi si sa zmenila, od kedy som ňa spoznal. Iste, máš svoje problémy, asi nikdy nebudeš veľkou školou so stovkami žiakov a vždy budeš musieť zápašiť so vzdialenosťou tisíc kilometrov od Sofie. Chce to trpezlivosť, ktorú však tvoji učitelia aj riaditelia majú. Čo si zaslúži obdiv a uznanie v posledných rokoch je znovunadobudnutá schopnosť školy získať a udržať si svojich žiakov. Či už je to svojou komornosťou, modernou atraktivnosťou „malých“ cudzích jazykov, polohou alebo všemocným internetom, kde je rozobraté každé tvoje plus aj mínus.

Takí žiaci a študenti – to je veľká zodpovednosť. Škola sprevádza naše deti na dlhej ceste, na konci ktorej je práve ona to miesto, kde strávili väčšinu života. Mali by sme teda popriať Bulharskej škole šťastnú cestu a pevný krok počas tohto sprevádzania? Určite nie, veď to znie, ako by niekam odchádzala. A Bulharská škola nikam neodchádza, je tu už sedemdesiat rokov a ako hovoria Bulhari – život i zdravie, bude tu aj ďalších sedemdesiat. Chce to niečo silnejšie, ako sa píše v knihách o čarodej-níkoch, mocnejšie kúzlo. Ja som takéto „kúzlo“ zažil na svojej strednej škole. So školou sme žili a dýchali 24 hodín denne, sedem dní v týždni a kolektív, ktorý tam vznikol sa nikdy nerozpadol, aj keď sme sa rozutekali na všetky konce sveta.

Každý človek má svoju Alma Mater. Niektorí sa naučili všetko, čo potrebuje vedieť už v materskej škole, iní museli absolvovať dve-tri univerzity, aby sa našli a aby našli TO miesto. Miesto, na ktoré si spomeniete ako prvé, keď sa Vás spýtajú, kde ste sa stali človekom. Ja také miesto mám a prajem aj tebe, Bulharská škola, nech ňa tvoji študenti volajú Matka živiteľka, Alma Mater. Čas odnesie alebo zmení všetko –

голямата част от живота си. В такъв случай би трябвало да пожелаем на Българското училище щастлив път и стабилност по този дълъг път. Определено не, защото това звучи така, като че ли училището си тръгва. А то никъде не тръгва. Тук е вече 70 години и както казват българите – живот и здраве, ще бъде тук и през следващите 70.

Този факт изисква много по-силна, както се казва в книгите за магьосници, по-мощна магия. Аз изживях такава „магия“ в своето средно училище. Живеехме и дишахме с училището 24 часа в денонощието, седем дни в седмицата, а колективът, който се роди там, никога не се разпадна - дори и когато се разпиляхме по всички краища на света.

Всеки човек има своята Алма матер. Някой научава всичко, от което има нужда в основното училище, други трябва да завършат два-три университета, за да намерят себе си и да открият това място. Мястото, за което първо ще си спомните, когато ви попитат къде сте станали човек. Аз имам такова място и на теб, Българско училище, пожелавам твоите ученици да те наричат Алма матер. Времето ще отнесе или ще промени всичко – педагози, сгради, ученици, основи. Ще остане само доброто име, чувство и спомен. И привилегията да те имам, Българско училище, като своя Алма матер.

Автор: **Иван Майерчак**

Председател на Гражданско сдружение
Приятел на БСУ „Христо Ботев“
в Братислава

pedagógov, budovy, žiakov, osnovy. Ostane len dobré meno, pocit, spomienka. A privilégium mať ťa, Bulharská škola, ako svoju Alma Mater.

Автор: **Ivan Majerčák**

OZ Priateľov Bulharskej školy
Christa Boteva v Bratislave

ЛЕВСКИ

Левски, Левски – за България един-единствен син,
герой не забравим.

Той живота за народа си е дал
и гордо главата на бесилото си е подал.
Ще го помним като Апостола – мъж с чест,
несломим

и от сърцата си никога няма да го разделим.

Комитет не един създаде той
да осигури на родината си покой.

Като Джингиби известен бил,
на саможертва за народа си се посветил.
А османците го дебнали – всеки миг,
всеки час,
за да го сложат на бесилото завчас.

О, Апостоле наш,
преминавал си покрай врага с голям кураж!
Но той бе безстрашен и остана верен на
своя народ

дори когато трябваше да плати със
собствения си живот.

За свободата скъпа жертва сътворил
дори и днес на поп Кръстьо би простил.
В сърцето му безстрашна мисъл една:
„Бори се срещу противника или прегърни
смъртта!“

И днес сърцето чисто българско бие
и ще продължи и занапред,
Апостоле, за теб!

Димона Благова

АЗ СЪМ БЪЛГАРЧЕ

Аз съм словаче, но се чувствам хем словаче, хем българче. Навярно се запитахте защо е така! Ще отговоря.

Аз уча в българско училище – БСУ „Христо Ботев“. И нищо, че нашето училище се намира в Братислава, в него се учим на български. На български език се поздравяваме сутрин, на български език преподават нашите учители, на български език си пожелаваме „Довиждане“. Толкова звучна и богата е българската реч! Като песен!

В училище имам много приятели. Заедно с тях пеем, пишем, учим, смеем се... Някои от тях идват от България и разказват толкова хубави неща – за гордите и високи Рила и Пирин, за слънчевия Бургас, за чудната песен на родопските гайди.

Като заговорих за песен, ще ви кажа колко много харесвам българските народни песни и хора. Имаме си детска фолклорна група в нашето училище. Казва се „Славейче“ Разучаваме песни. Пеем ги с удоволствие. Често имаме представления. На тях сме облечени с прекрасни български народни носии. Толкова сме хубави с тях! Когато се появим, всички ни се радват, бурно ни аплодират, а после задължително искат да се фотографират с нас. И ние сме горди и щастливи. Оглеждаме се един друг – с пъстрите носии сме грейнали, разхубавили сме се!

Нашите учители ни гледат с любов, поощряват нашите опити и когато ние пеем, те играят български народни танци. И те като нас, облечени в български народни носии. Така се чувствам част от едно голямо семейство – българско семейство!

Чуя ли името „България“, веднага си представям високи, заснежени върхове, широки поляни с много цветя. С аромата на рози пред очите ми сякаш се разстила Розовата долина. Мелодична песен на девойки допълва прекрасната картина. Затворя ли очи, и се заслушам, сякаш чувам плисъка на вълните на Черно море...

България! Толкова често чувам името ѝ от моите учители и приятели, че неусетно и много я обиквам. Чета и рецитирам стихотворението на Иван Вазов „Аз съм българче“. Пренасям се в чудния свят на България и се чувствам щастлива. Много обичам своята родина Словакия, но все повече ми се иска силно да кажа: „Аз съм българче!“

Михаела Бихариова

Ja som Bulharča

Som slovenka, ale cítim sa ako slovenka ale aj ako bulharka. Pravdepodobne ste sa začudovali, prečo! Odpoviem.

Študujem na bulharskej škole - BSU "Hristo Botev". A nič to, že je naša škola v Bratislave, učíme sa v nej po bulharsky. V bulharčine sa ráno pozdravíme, v bulharčine nás učia učitelia, v bulharčine si povieme "dovidenia". Tak zvučná a bohatá je bulharská reč! Ako pieseň!

V škole mám veľa priateľov. Spolu s nimi spievame, píšeme, učíme sa, smežeme sa ... Niektorý z nich pochádzajú z Bulharska a rozprávajú nám také pekné veci - o hrdých a vysokých Rila a Pirin, o slnečnom Burgase, o nádhernej piesni Rodopskej gajdy

Keď už hovoríme o pesňach, poviem vám, ako veľmi mám rád bulharské ľudové piesne a chora. V našej škole máme detskú ľudovú skupinu. Volá sa "Slaveiche". Učíme sa piesne. Spievame ich s radosťou. Často máme vystúpenia, na ktorých máme krásne bulharské ľudové kroje. Sme v nich tak pekní! Keď sa objavíme, všetci majú radosť, tleskajú nám a potom sa chcú s nami odfotiť. A my sme hrdí a šťastní. Pozeráme sa na seba - s farebnými krojmi, ktoré žiaria, sme krajší!

Naši učitelia sa o nás starajú s láskou, podporujú naše experimenty a keď my spievame, oni tancujú bulharské ľudové tance. Aj oni ako my, oblečení v bulharských ľudových krojov. Takže sa cítim súčasťou veľkej rodiny - bulharskej rodiny!

Keď počujem meno "Bulharsko", hneď si predstavujem vysoké, zasnežené vrchy, široké lúky s mnohými kvetmi. S vôňou ruží pred mojimi očami sa mi zda, že sa rozprestiera Ružová dolina. Melodická pieseň dievčat dopĺňa nádherný obraz. Keď zavriem oči a započúvam sa jak keby som počula zvuky vln Čierneho mora ...

Bulharsko! Často počujem jeho meno od svojich učiteľov a priateľov, že ani neviem ako som ho začala milovať aj ja. Čítam a recituje báseň Ivana Vazova "Ja som bulharča". Prenesiem sa do nádherného sveta Bulharska a cítim sa šťastný.

Veľmi milujem svoju krajinu Slovensko, ale čím viac chcem povedať: "Ja som bulharča!"

Michaela Bihariova

Vydavateľ: **Bulharský kultúrny zväz**
Adresa: **Pražská 23, 811 04 Bratislava**
Tel: **0948502558**
IČO: **42 133 050**
Facebook: **Bulhari a ich kamaráti na Slovensku**
Evidenčné číslo: **EV 4818/13**

Periodicita vydávania: **štvrtročník**
Dátum vydania: **09 / 2018**
Ročník vydávania: **46**
ISSN: **2585-805X**
Redaktor: **Denitza Sekoulitchka**
Korektor BG: **Lyudmila Kirova**
Prekladateľ: **Lora Yordanova**
Korektor SK: **Ľudovít Halmó**

Тази година отбелязваме 145 години от гибелта на Апостола на свободата - Васил Левски

V. Levski

1837 - 1873

“Той беше безстрашлив. Той беше готов
сто пъти да умре на кръста Христов,
да гори, кат Хуса или кат Симона
за правдата свята да мре под трона.
Смъртта бе за него и приятел и брат,
зашил беше тайно в ръкава си яд,
на кръста му вярно оръжъе висеше,
за да бъде страшен, кога нужда беше.
Той не знайше отдиш, ни мир, нито
сън,
обърнал се беше на дъх, на огън.
Думата си цяла лейше в едно слово,
появга чело си мръщеше сурово,
и там се четеше и укор, и гняв,
и душа упорна, и железен нрав.”

Иван Вазов

“Ако спечеля, печеля за цял народ - ако загубя, губя
само себе си”

Бъдете силни братя и не щадете силите, нито
кръвта си, защото Отечеството ни няма да припише
заслугите ви другиму, нито пък ще позволи да
потънат в забвение. И не забравяйте - аз неведнъж
съм ви казвал: “Тоз който ни освободи, той ще да ни
и пороби”. Времето е в нас и ние сме във времето, то
нас обръща и ние него обръщаме”

“За Отечеството работя, байо! Кажи ти моите и
аз твоите кривини, па да се поправим и всички да
вървим наедно”

СЪНАРОДНИК
KRAJAN

